

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 167/2019
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Δ')**

Συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 2019

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., λόγω κωλύματος της Προέδρου του Τμήματος Χρυσαφούλας Αυγερινού, Αντιπρόεδρου Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς, Αθανάσιος Θεοχάρης, Δημήτριος Κατωπόδης Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτριες: Εμμανουέλα Πανοπούλου, Ουρανία Δ. Μενδρινού, Πάρεδροι Ν.Σ.Κ (γνώμες χωρίς ψήφο).

Αριθμός Εγγράφου Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. Φ.900/2593/74472/Σ.17788 /11-10-2018 του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, Γενική Δ/ση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης, Δ/ση Οικονομικού, Τμήμα Οικονομικής Μέριμνας και Λογιστικού, που υπογράφεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν καθίσταται δυνατή η κεφαλαιοποίηση υφιστάμενης οφειλής της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΒΕΕ (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ύψους δέκα επτά εκατομμυρίων εκατόν δέκα επτά χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα εννέα ευρώ και τριάντα δυο λεπτών (17.117.789,32€), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2303/1995, μετά από βεβαίωσή της ως δημοσίου εσόδου.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Επί του παραδεκτού του Ερωτήματος

Νομικό Πλαίσιο

1. Στις διατάξεις των άρθρων 2 και 6 παράγ. 6 του ν. 3086/2002 «*Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κλπ*» (Α' 324), όπως ισχύει, ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

«Άρθρο 2

Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) ανήκει η νομική υποστήριξη του Κράτους. Στην υποστήριξη αυτή περιλαμβάνονται, ιδίως: α).....β) η έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της διοίκησης...»

«Άρθρο 6

1...2...6. Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το ΝΣΚ, προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της».

Ερμηνεία –Εφαρμογή

2. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας που απαρτίστηκε από τον Προεδρεύοντα και τα μέλη του Τμήματος πλην του Νομικού Συμβούλου Γεωργίου Κανελλόπουλου (ψήφοι επτά -7 έναντι μίας -1), το Ερώτημα εισάγεται παραδεκτώς προς συζήτηση και έκδοση Γνωμοδότησης, καθόσον με αυτό επιζητείται η ερμηνεία συγκεκριμένων διατάξεων, των οποίων η έννοια και το περιεχόμενο δημιουργούν προβληματισμούς στην Διοίκηση, το παρατιθέμενο δε ιστορικό της υπόθεσης είναι επαρκές, καθόσον από την υπηρεσία δίδονται, ως πραγματικά και μη αμφισβητούμενα δεδομένα, τόσο η οφειλή της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΒΕΕ (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου όσο και η πρόθεσή της (υπηρεσίας) για την αποστολή της οφειλής αυτής στη Δ.Ο.Υ. προκειμένου να καταστεί δημόσιο έσοδο (χρέος της ΕΑΣ) σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε..

3. Κατά τη γνώμη του μειοψηφήσαντος Νομικού Συμβούλου δεν συντρέχει αρμοδιότητα του ΝΣΚ να γνωμοδοτήσει επί του Ερωτήματος της Διοίκησης, διότι έχει τεθεί προώρως. Τούτο δε διότι οι ερμηνευτές εν προκειμένω διατάξεις προϋποθέτουν την ύπαρξη χρεών της ΕΑΣ προς το Δημόσιο, δηλ.

οφειλών της προς αυτό, οι οποίες να έχουν καταστεί ήδη νομίμως χρέη της, σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε., κατόπιν της αποστολής του σχετικού τίτλου από την αρμόδια υπηρεσία στη Δ.Ο.Υ.

Επί του αντικειμένου του Ερωτήματος

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Από το περιεχόμενο του εγγράφου του Ερωτήματος και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα:

4. Το Τμήμα Οικονομικής Μέριμνας και Λογιστικού, της Διεύθυνσης Οικονομικού, της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΥΠΕΘΑ), στο πλαίσιο ανάληψης ενεργειών για την τακτοποίηση οφειλής της εταιρείας με την επωνυμία « Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα ΑΒΕΕ» (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ύψους δεκαεπτά εκατομμυρίων εκατόν δεκαεπτά χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα εννέα ευρώ και τριάντα δύο λεπτών (17.117.789,32€), διερεύνησε τη δυνατότητα κεφαλαιοποίησης της ανωτέρω οφειλής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2303/1995.

5. Η εν λόγω οφειλή, σύμφωνα με το με αριθ. Φ820/54/931728/Σ8129/9 Δεκ 16/ΓΕΣ/ΔΟΙ/3 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικού του ΥΠΕΘΑ, αντιστοιχεί σε μέρος της προκαταβολής που έλαβε η εταιρεία ΕΑΣ ΑΒΕΕ στο πλαίσιο της σύμβασης με αριθ. 4603Α/84 που υπεγράφη μεταξύ του ΥΠΕΘΑ και της ΕΑΣ ΑΒΕΕ (τότε ΕΒΟ ΑΕ) για την προμήθεια ενός πρωτότυπου Αντιαεροπορικού Α/Α οπλικού συστήματος Ο/Σ «ΑΡΤΕΜΙΣ-30». Το πρόγραμμα αυτό διακόπηκε και ως εκ τούτου προέκυψε το ζήτημα της επιστροφής από την ΕΑΣ του ως άνω ποσού λόγω της μη παράδοσης υλικών και παραστατικών ισόποσης αξίας.

6. Στο πλαίσιο δρομολόγησης ενεργειών για την εφαρμογή της ως άνω διάταξης η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΘΑ ζήτησε σχετικά διευκρινήσεις από τη Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων και Κινητών Αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, σχετικά με τη δυνατότητα κεφαλαιοποίησης της ανωτέρω οφειλής της ΕΑΣ ΑΒΕΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2303/1995 (Α' 80), όπως ισχύει.

7. Η Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων και Κινητών Αξιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας (ΓΓΔΠ) του Υπουργείου Οικονομικών με το έγγραφό της με αριθ. πρωτ. ΜΑΔΚΑ 005435ΕΞ/4-4-2017 απάντησε ως

εξής:

α. «.....για τα χρέη των εταιρειών, που ιδρύονται από τη διάσπαση της τ. ΕΑΣ ΑΒΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4237/2014 (Α' 36/12.02.2014), ισχύουν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 περ. (ε) του άρθρου 14Γ του ν.3429/2005, όπως ισχύει. Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι δεκτικά κεφαλαιοποίησης είναι χρέη προς το Δημόσιο τα οποία προέρχονται από καταπτώσεις εγγυημένων δανείων από το Δημόσιο. Η οφειλή της ΕΑΣ ΑΒΕΕ, προς το ΥΠΕΘΑ, δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις χρεών που επιτρέπει το νομοθετικό πλαίσιο την κεφαλαιοποίησή τους.»

8. Η ίδια Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών με το με αριθ. πρωτ. Μ.Α.Δ.Κ.Α. 0013067ΕΞ2017/25-8-2017 έγγραφό της ανέφερε επίσης ότι: «..... Οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2303/1995 εφαρμόζονται συνδυαστικά με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 2469/97. Αυτός άλλωστε ήταν και ο λόγος που επέβαλε την αντικατάσταση της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 2 του άρθρου 14Γ του Ν.3429/2005, όπως αυτή αρχικά είχε διατυπωθεί με το άρθρο 7 του Ν. 4237/2014, με τις διατάξεις του άρθρου 76 του Ν. 4413/2016. Με την τροποποίηση αυτή προστέθηκαν στην ως άνω περίπτωση (ε) και οι διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2469/1997, η αντικατάσταση – συμπλήρωση των αρχικών διατάξεων της περίπτωσης (ε) κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η κεφαλαιοποίηση χρεών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του Ν. 2469/1997, της επωφελούμενης εταιρείας που δραστηριοποιείται στον στρατιωτικό τομέα. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναπτύσσονται στο ως (α) σχετικό έγγραφό μας.»

9. Κατόπιν των ανωτέρω η Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας υπέβαλε στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το υπό εξέταση Ερώτημα.

10. Το αρμόδιο Γραφείο Νομικού Συμβούλου ΥΠΕΘΑ με το με αριθ. πρωτ 218-3305/ 1-11-2018 έγγραφό του ζήτησε από την Δ/ση Οικονομικού ΥΕΘΑ να του γνωρίσει: α) το ιστορικό της προμήθειας του οπλικού συστήματος Ο/Σ «ΑΡΤΕΜΙΣ 30», το χρονικό σημείο που διεκόπη η εν λόγω προμήθεια του οπλικού συστήματος και γεννήθηκε η αξίωση του Ελληνικού Δημοσίου (ΕΔ) έναντι της ΕΑΣ για επιστροφή του ανωτέρω ποσού προκαταβολής, β) αν τυχόν η συγκεκριμένη απαίτηση του Δημοσίου συμπεριελήφθη στις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΑΣ που έγιναν με τις κάτωθι κοινές Υπουργικές

Αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας: 0015095/2017, 0020502/2016, 2/21721/0025/2012, 2/7888/0025/2012 2/74598/0025/2011, 2/37579/0025/2011, 2/97579/0025/2011, 2/50232/0025/2007 2/27684/0025/2007, 2/50232/0025/2007, 2/61924/0025/2006, 2/20074/0025/2006, 2/38327/0025/2005, 2/65014/0025/2005, 2/14417/0025/2005, 2/63405/0025/2004, 2/35749/0025/2004, 2/30138/0025/2004, καθώς και με οποιαδήποτε άλλη ΚΥΑ, γ) αν τυχόν η συγκεκριμένη απαίτηση του Δημοσίου συμπεριελήφθη στις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου, που προκύπτει ότι έγιναν σύμφωνα με τα από 16/12/1996 Πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Ανώνυμης εταιρείας Ελληνικού Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου (ΠΥΡΚΑΛ) και εστάλησαν στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου. Συγκεκριμένα από την σελ. 6 των ανωτέρω πρακτικών προκύπτει ότι το ΥΠΕΘΑ με την από 19/11/1996 επιστολή του ΓΕΣ και 27/11/1996 επιστολή του ΓΕΑ αποφάσισε να κεφαλαιοποιήσει τις οφειλόμενες προκαταβολές συμβάσεων ΓΕΣ ποσού 4.003.700.560 δρχ και ΓΕΑ ποσού 410.288.571 δρχ.

11. Η Δ/ση Προμηθειών/4γ της Ανωτάτης Στρατιωτικής Διοίκησης Υποστήριξης Στρατού απέστειλε το με αριθ. πρωτ. Φ.826/6/351358/Σ3292 /14/12/2018 έγγραφο στο οποίο σχετικά με το ιστορικό της σύμβασης ανέφερε τα εξής:

«α. Αριθμός σύμβασης: 4603Α184

β. Αντικείμενο σύμβασης: Η ανάπτυξη και παραγωγή από την εταιρεία ΕΒΟ Α.Ε για λογαριασμό του ΥΕΘΑ, ενός πρωτοτύπου Α/Α συστήματος με την ονομασία «ΑΡΤΕΜΙΣ-30», που αφορούσε στη προμήθεια 16 Α/Α Συστημάτων «ΑΡΤΕΜΙΣ - 30», 56 Μεμονωμένων Μονάδων Πυρός Διδύμων Πυροβόλων 30 χιλ. και 12.000 βλημάτων 30 χιλ. Η σύμβαση τροποποιήθηκε πρώτη φορά στις 22 Σεπ 93, δεύτερη φορά στις 13 Δεκ 95 και τρίτη φορά στις 19 Ιαν 96 και οι υπόψη τροποποιήσεις αφορούσαν κυρίως διαφοροποιήσεις ποσοτήτων, τεχνικών χαρακτηριστικών, αναπροσαρμογές τιμών και χρόνους παράδοσης, σύμφωνα με τις οποίες η ΕΒΟ Α.Ε. ανέλαβε την υποχρέωση (με την αυτή σύμβαση) της παραγωγής και παράδοσης στο ΥΕΘΑ 60 Μονάδων πυρός Διδύμων Πυροβόλων «ΑΡΤΕΜΙΣ - 30», συνοδευόμενα από 120.008 τεμ. πυρομαχικά ασκήσεων και 600.012 τεμ. πυρομαχικά μάχης.

γ. Αρχική συμβατική αξία: 34.116.740.000 δρχ (100.122.494,49 €). Κατόπιν διαδοχικών αναπροσαρμογών των τιμών που ακολούθησαν τα επόμενα

χρόνια η συμβατική αξία ανήλθε στα 47.665.176.000 δρχ (139.883128,42 €) και εκδόθηκαν αντίστοιχα ΧΕΠ, για το σκοπό αυτό.

δ. Συμβατικός χρόνος παράδοσης: 31 Δεκ 1997

ε. Φορέας: ΓΕΕΘΑ/ΔΙΔΕΠ

2. Το ιστορικό της εν λόγω σύμβασης έχει όπως παρακάτω:

α. Το κατόπιν αιτήματος της εταιρείας το ΓΕΕΘΑ/ΔΟΙ διέθεσε πίστωση ύψους 2.934.702,86€ (1.000.000.000 δρχ) στην ΕΒΟ Α.Ε. προκειμένου να ανταπεξέλθει στα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπιζε. Το ποσό αυτό προοριζόταν αποκλειστικά για την εκτέλεση της σύμβασης και ο συμψηφισμός του θα έπρεπε να γίνει με την αξία των υλικών που θα παρέδιδε η εταιρεία στις ΕΔ το 1987.

β. Για την πληρωμή του παραπάνω ποσού εκδόθηκε το υπ' αριθμ 565/86 αρχικό ΧΕΠ ύψους 2.934.702,86€ (1.000.000.000 δρχ) επ' ονόματι της 651 ΑΒΥΠ με ημερομηνία απόδοσης την 30 Απρ 87.

γ. Από τα έτη 1987 έως 1999 για τη πληρωμή των υποχρεώσεων του ΓΕΕΘΑ που απέρρεαν από τη χρηματοδότηση του προγράμματος «ΑΡΤΕΜΙΣ - 30» εκδόθηκαν συμπληρωματικά του αρχικού, ΧΕΠ συνολικού ύψους 136.948.425,53€, η ισχύς των οποίων με σχετική απόφαση του ΓΕΣ/ΔΠΜ παρατάθηκε έως την 31 Δεκ 00.

δ. Τα έτη 1997 ως-1999 ολοκληρώθηκαν οι παραδόσεις των υλικών που προέβλεπε η σύμβαση και ξεκίνησαν οι ενέργειες οικονομικής εκκαθάρισης.

ε. Την 11 Μαΐ 01, η 651 ΑΒΥΠ απευθύνθηκε στο ΓΕΣ/ΔΠΜ προκειμένου να της γνωστοποιήσει αν θα πρέπει να κατατεθεί το αδιάθετο υπόλοιπο που προέκυψε από την ολοκλήρωση της σύμβασης ύψους 7.917.193,22€- και να καθοριστεί ο τρόπος επιστροφής από την ΕΒΟ Α.Ε. του οφειλόμενου ποσού της πληρωθείσας προκαταβολής, ύψους 17.117.789,32 €.

στ. Την 2 Ιουλ 01 το ΓΕΣ/ΔΠΜ ενέκρινε το αίτημα κατάθεσης του αδιάθετου υπολοίπου και γνωστοποίησε ότι ο τρόπος επιστροφής του οφειλόμενου ποσού θα καθοριστεί από τη Γ ΔΕ.

ζ. Την 1 Ιουλ 2002 ο ΛΣ/651 ΤΑΞΥΛΠ υπέβαλε στο ΓΕΣ/ΔΠΜ, για τεchnοοικονομικό έλεγχο, δαπάνη που αφορά στην απόδοση 28 συνολικά ΧΕΠ εσωτερικού ύψους 47.665.176.000 δρχ (139.883.128,42 €) με τα οποία είχε χρηματοδοτηθεί το πρόγραμμα των «ΑΡΤΕΜΙΣ-30».

η. Στις 26 Απρ 2017 ο ΛΣ/651/ΑΒΥΠ ανέφερε στην ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ τα ακριβή

ποσά των προκαταβολών ύψους 16.717.482,02€, που έχει εισπράξει η ΕΒΟ καθώς επίσης και τα ποσά που πρέπει να επιστραφούν από τα ΜΤΣ και ΤΑΣ (ΕΛ/ΜΤΣ) λόγω καταθέσεων κρατήσεων επί των προκαταβολών ύψους 400.307,30€ (Συνολική Οφειλή 17.117.789,32€).

θ. Σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ν 2303/95 (ΦΕΚ Α80/1995), τα χρέη των κρατικών αμυντικών βιομηχανιών προς το ελληνικό δημόσιο, μπορούν να κεφαλαιοποιούνται με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου και την έκδοση ίσης αξίας προς τα χρέη μετοχών, οι οποίες θα αναλαμβάνονται από το ελληνικό δημόσιο, μετά από συνέλευση των μετόχων.

Ι. Την 15 Μαρ 13 το ΓΕΣ/ΔΟΙ με το (β) σχετικό ενέκρινε την απόδοση του ΧΕΠ 565/86) και την αποσύνδεσή του από τη χρηματοδότηση της προμήθειας, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία και να παραμείνει ως μοναδική εκκρεμότητα η διευθέτηση της προκαταβολής μεταξύ των εμπλεκόμενων.

ια. Την 23 Απρ 13 το σύνολο της δαπάνης υποβλήθηκε στο Ε' ΕΛΔΑΠ για εκκαθάριση και απόδοση των ΧΕΠ.

3. Έκτοτε, δεν έχει πραγματοποιηθεί κάποια ενέργεια η οποία να επιλύει την εκκρεμότητα της οφειλόμενης προκαταβολής ύψους 17.117.789,32 € από την εταιρεία ΕΑΣ ΑΒΕΕ προς το Ελληνικό Δημόσιο.

4. Κατόπιν των παραπάνω προκύπτει ότι, με τη έκδοση του τελευταίου συμπληρωματικού ΧΕΠ το έτος 1999, ολοκληρώθηκε η χρηματοδότηση του προγράμματος «ΑΡΤΕΜΙΣ- 30» όπως αυτή καθορίστηκε από την (α) σχετική σύμβαση. Ως εκ τούτου και λαμβάνοντας υπόψη ότι πραγματοποιήθηκαν οι παραδόσεις και των 60 Μεμονωμένων Μονάδων Πυρός Διδύμων Πυροβόλων 30 χιλ. μέχρι το 1999 συμπερασματικά προκύπτει ότι σε αυτό το χρονικό σημείο ολοκληρώθηκε η σύμβαση. Η 651 ΑΒΥΠ το 2001 προέβη στη σύνταξη της δαπάνης για την απόδοση του 565/86 ΧΕΠ, ο καταλογισμός του οποίου ολοκληρώθηκε το 2013, όπου διαφαίνεται η ύπαρξη ενός αδιάθετου υπόλοιπου ύψους 7.917.193,2.2€ και η αξίωση επιστροφής από την εταιρεία ΕΒΟ ΑΕ δοθείσας προκαταβολής με τη μορφή κεφαλαίου ύψους 17.117.789,32€.

5. Η ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ επιφυλάσσεται ως προς την ακριβή ημερομηνία γέννησης της αξίωσης της προκαταβολής από την εταιρεία ΕΑΣ ΑΒΕΕ, καθόσον στο τηρούμενο αρχείο της δεν ανευρέθη σχετική διαταγή που να ορίζει ρητά την διακοπή της προμήθειας του οπλικού συστήματος».

Τα χρέη των κρατικών αμυντικών βιομηχανιών, με αποκλειστικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο ή και κρατική τράπεζα, και των θυγατρικών εταιριών τους, που υπάγονται οπωσδήποτε στην έννοια των άρθρων 51 του ν. 1892/1990, όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 4 του ν. 1943/1991 και 14 παράγραφος 1 εδ. ε΄ του ν. 2190/1994 (ΑΕΕΠ-Κ ΕΑΒ ΕΒΟ), προς το Ελληνικό Δημόσιο και τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ) μπορούν να κεφαλαιοποιούνται με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου και την έκδοση ίσης αξίας προς τα χρέη μετοχών οι οποίες θα αναλαμβάνονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή τον ΟΑΕ αντίστοιχα, μετά την απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων».

17. Επίσης, στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 2469/1997 «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις» (Α' 38) ορίζεται:

«Άρθρο 12

1. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να προβαίνει σε τακτοποιήσεις των προς αυτό χρεών δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών που λειτουργούν με τη μορφή ανωνύμων εταιρειών, που προέρχονται από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων με αντίστοιχες προς τα εν λόγω χρέη υπέρ αυτού αυξήσεις του μετοχικού τους κεφαλαίου και έκδοση ίσης αξίας ονομαστικών μετοχών».

18. Στη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 3195/2003 «Ρύθμιση θεμάτων συγχώνευσης εταιρειών ΕΒΟ ΑΕ και ΠΥΡΚΑΛ ΑΕ» (Α' 268), ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

«Άρθρο 1

Διαδικασία συγχώνευσης

Η συγχώνευση των Αμυντικών Βιομηχανιών "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΠΛΩΝ (ΕΒΟ) Α.Ε." και " ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΥΡΙΤΙΔΟΠΟΙΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΚΟΠΟΙΕΙΟΥ (ΠΥΡΚΑΛ)" γίνεται με σύσταση νέας εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 επομ. και 80 του Κ.Ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37 Α) και του Ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α).

Η νέα εταιρεία εξυπηρετεί σκοπούς δημοσίου συμφέροντος»

19. Στη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 4237/2014 «Ρύθμιση θεμάτων ΑΔΜΗΕ ΑΕ και άλλες διατάξεις» (Α' 36/12-3-2014) ορίζεται ότι:

« Άρθρο 7

Προστίθεται νέο άρθρο 14Γ στο ν. 3429/2005 το οποίο έχει ως ακολούθως:

Εταιρικός Μετασχηματισμός της Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία.

1. Διαδικασία Διάσπασης

Η Διάσπαση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΒΕΕ πραγματοποιείται με τη σύσταση δύο (2) νέων ανωνύμων εταιρειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 και των άρθρων 82-86 του αν 2190/1920 (Α'37). Η μία εκ των δύο ανωνύμων εταιρειών θα δραστηριοποιείται αποκλειστικά στην παραγωγή και εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού κατά την έννοια του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....

2. Μεταβίβαση Περιουσιακών Στοιχείων, φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις

α. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία, ενοχικά και εμπράγματα, της διασπώμενης εταιρείας μεταβιβάζονται από τη διάσπαση της στις νέες εταιρείες που ιδρύονται με τη διάσπαση. Στη σύμβαση της διάσπασης και στο καταστατικό των νέων επωφελούμενων εταιρειών δεν απαιτείται εξαντλητική περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων της διασπώμενης εταιρείας. Για τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας που διασπάται συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων στις νέες εταιρείες που ιδρύονται με τη διάσπαση δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε διοικητικές άδειες εγκρίσεις, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά ή σχεδιαγράμματα, που τυχόν προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Επίσης, δεν απαιτείται η υποβολή δήλωσης φόρου μεταβίβασης ακινήτων ή οποιουδήποτε άλλου φόρου σχετικά με την υπεραξία κατά τη μεταβίβαση ακινήτων. β....γ....δ....

ε. Η κάλυψη και καταβολή του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και οι αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των νέων εταιρειών που ιδρύονται με τη διάσπαση απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, τέλος χαρτοσήμου υπέρ του Δημοσίου και τρίτων, περιλαμβανομένου του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων.

Οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2303/1995 (Α'80) ισχύουν και για τις νέες εταιρείες που ιδρύονται με τη διάσπαση. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και για χρέη της εταιρείας που διασπάται, τα οποία είχαν δημιουργηθεί κατά το προ της συστάσεως των νέων επωφελούμενων εταιρειών που ιδρύονται με τη διάσπαση, χρονικό διάστημα και δεν είχαν προηγουμένως κεφαλαιοποιηθεί».

με γενική αρχή του δικαίου ο νεότερος γενικός νόμος δεν καταργεί τον παλιότερο ειδικό (ΑΠ 284/2004, ΝοΒ 2005, 293), εκτός εάν από το περιεχόμενο του νεότερου νόμου προκύπτει σαφώς ότι αποβλέπει στην κατάργηση και του ειδικού νόμου (Ολ ΑΠ 18/1999 ΕΕΝ 2000,23). Από το περιεχόμενο δε της διάταξης του άρθρου 12 του ν. 2469/1997 δεν μπορεί να συναχθεί ότι αποβλέπει στην κατάργηση και της ως άνω ειδικής διάταξης του ν. 2303/1995. Η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται και από την μεταγενέστερη διάταξη του άρθρου 76 του ν. 4413/2016, στην οποία ρητά αναφέρεται ότι οι διατάξεις του άρθρου του άρθρου 14 του ν. 2303/1995 (αλλά και άρθρου 12 του ν. 2469/1997) ισχύουν και για τις νέες εταιρείες που ιδρύονται με τη διάσπαση της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) και τον διακριτικό τίτλο «ΕΒΟ- ΠΥΡΚΑΛ».

Σύσταση και διάσπαση ΕΑΣ ΑΒΕΕ

26. Βάσει των διατάξεων του ν. 2166/1993 και του άρθρου 1 του ν. 3195/2003 συγχωνεύτηκαν οι αμυντικές βιομηχανίες «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΠΛΩΝ (ΕΒΟ) ΑΕ» και η «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΥΡΙΤΙΔΟΠΟΙΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΚΟΠΟΙΕΙΟΥ (ΠΥΡΚΑΛ)» με τη σύσταση νέας εταιρείας, με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) και τον διακριτικό τίτλο «ΕΒΟ- ΠΥΡΚΑΛ» η οποία, σύμφωνα με το εδάφιο β' του ίδιου ως άνω άρθρου, εξυπηρετεί σκοπούς δημοσίου συμφέροντος.

27. Στη συνέχεια η εν λόγω ανώνυμη εταιρεία διασπάστηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 και του άρθρου 7 του ν. 4237/2014, με την σύσταση δυο νέων επωφελούμενων εταιρειών, ήτοι α) την εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ » και τον διακριτικό τίτλο «ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ», η οποία έχει την ίδια επωνυμία και διακριτικό τίτλο της διασπώμενης και β) την εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

28. Σύμφωνα δε με την με αριθ 11753/16-9-2014 συμβολαιογραφική πράξη διάσπασης – σύστασης των δυο νέων επωφελούμενων εταιρειών της

28. Σύμφωνα δε με την με αριθ 11753/16-9-2014 συμβολαιογραφική πράξη διάσπασης – σύστασης των δυο νέων επωφελούμενων εταιρειών της Συμβολαιογράφου Αθηνών Μ.Σ, από την ολοκλήρωση της διάσπασης οι επωφελούμενες εταιρείες υποκαταστάθηκαν αυτοδίκαια και χωρίς καμία άλλη διατύπωση σύμφωνα με τον νόμο, σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις της διασπώμενης εταιρείας, κατά το μέρος που αφορούν τα μεταβιβαζόμενα σε κάθε μια περιουσιακά στοιχεία και η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή.

29. Σύμφωνα με την ως άνω σύμβαση διάσπασης, στη πρώτη επωφελούμενη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ» εισφέρθηκαν όλα τα ενεργητικά και παθητικά στοιχεία που απαρτίζουν την παραγωγική δραστηριότητα της διασπώμενης στην παραγωγή και εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού (βλ. σχετικώς και ΑΠ614/2018). Συνακόλουθα η πιο πάνω εταιρεία δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής στρατιωτικού εξοπλισμού και υλικών και αποτελεί βασικό προμηθευτή των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων. Το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει σε ποσοστό 99,87%, η Τράπεζα Πειραιώς με ποσοστό 0,12 % και το υπόλοιπο 0,01% ανήκει σε μικρομετόχους. Η δεύτερη διασπώμενη εταιρεία λύεται χωρίς εκκαθάριση.

30. Από το σύνολο των προαναφερομένων, μη εξεταζομένου οποιουδήποτε τυχόν άλλου ζητήματος, εφόσον δεν τίθεται από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγεται ότι η νέα εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) ανήκει στις κρατικές αμυντικές βιομηχανίες, καθόσον το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιό της με το προαναφερθέν ποσοστό και ως εκ τούτου υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2303/1995, δυνάμει των οποίων παρέχεται σε αυτή η δυνατότητα να μετοχοποιεί τα χρέη της προς το Δημόσιο μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της.

Απάντηση

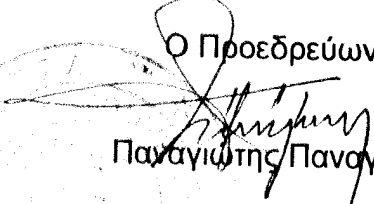
31. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής: Είναι δυνατή η κεφαλαιοποίηση της οφειλής της εταιρείας με την επωνυμία

«ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους δέκα επτά εκατομμυρίων εκατόν δέκα επτά χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα εννέα ευρώ και τριάντα δυο λεπτών (17.117.789,32€), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2303/1995, αφού προηγουμένως αυτή καταστεί δημόσιο χρέος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

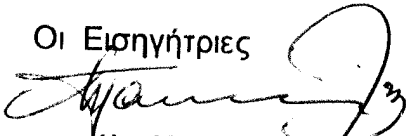
Αθήνα 10 Οκτωβρίου 2019

Ο Προεδρεύων

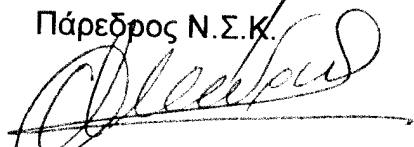

Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Οι Εισηγήτριες

Εμμανουέλα Ν. Πανοπούλου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Ουρανία Δ. Μενδρινού

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.